

एकंवर्षवत्सरं उपयुंक्ष्महे भक्षयामः ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥

इत्यारण्यके पर्वणि नैलकंठीये भारतभावदीपे अष्टपंचाशदधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २५८ ॥

॥ १४ ॥

ते सत्यमाहुः कर्तव्यादयास्माभिर्वनौकसां ॥ साष्टमासं हि नो वर्षं यदेनानुपयुंक्ष्महे ॥ १२ ॥ पुनर्वदुमृगं रम्यं काम्यकं काननोत्तमं ॥ मरुभूमेः शिरःस्थानं तृणविं
दुसरः प्रति ॥ १३ ॥ तत्रेमां वसतिं शिष्टां विहरंतोरमेमहि ॥ ततस्ते पांडवाः शीघ्रं प्रययुर्धर्मकोविदाः ॥ १४ ॥ ब्राह्मणैः सहिताराजन्ये च तत्र सहोषिताः ॥ इंद्रसेना
दिभिश्चैव प्रेष्यैरनुगतास्तदा ॥ १५ ॥ ते यात्वानुत्तैर्मार्गैः स्वन्नैः शुचिजलान्वितैः ॥ ददृशुः काम्यकं पुण्यमाश्रमं तपसायुतं ॥ १६ ॥ विविशुस्ते स्म कौरव्यावृता
विप्रर्षभैस्तदा ॥ तद्वनं भरतश्रेष्ठाः स्वर्गं सुकृतिनो यथा ॥ १७ ॥ इति श्रीम. आरण्यके. मृगस्वप्नोद्भवपर्वणिकाम्यकप्रवेशे अष्टपंचाशदधिकद्विशततमोऽध्या
यः ॥ २५८ ॥ ॥ १४ ॥ समासंचमृगस्वप्नोद्भवपर्व अथ व्रीहिद्रौणिकपर्व वैशंपायन उवाच वने निवसतां तेषां पांडवानां महात्मनां ॥ वर्षाण्येकाद
शातीयुः कृच्छ्रेण भरतर्षभ ॥ १ ॥ फलमूलाशनास्ते हि सुखार्हा दुःखमुत्तमं ॥ प्राप्तकालमनुध्यांतः सेहिरेवरपूरुषाः ॥ २ ॥ युधिष्ठिरस्तुराजर्षिरात्मकमापरा
धजं ॥ चिंतयन्समहाबाहुर्भ्रातृणां दुःखमुत्तमं ॥ ३ ॥ न सुष्वाप सुखं राजा हृदि शल्यैरिवार्पितैः ॥ दौरात्म्यमनुपश्यंस्तत्काले द्यूतोद्भवस्य हि ॥ ४ ॥ संस्मरन्पुरुषा
वाचः सूतपुत्रस्य पांडवः ॥ निःश्वासपरमो दीनो बिभ्रत्कोपविषमहत् ॥ ५ ॥ अर्जुनो यमजौ चोभौ द्रौपदी च यशस्विनी ॥ स च भीमो महातेजाः सर्वेषामुत्तमो व
ली ॥ ६ ॥ युधिष्ठिरमुदीक्षंतः सेदुर्दुःखमनुत्तमं ॥ अवशिष्टमल्पकालं मन्वानाः पुरुषर्षभाः ॥ ७ ॥ वपुरन्यदिवा कार्ष्णरुत्साहमर्षचेष्टितैः ॥ कस्यचित्त्वथ कालस्य
व्यासः सत्यवतीसुतः ॥ ८ ॥ आजगाम महायोगी पांडवानवलोककः ॥ तमागतमभिप्रेक्ष्य कुंतीपुत्रो युधिष्ठिरः ॥ ९ ॥ प्रत्युद्गम्य महात्मानं प्रत्यगृह्णाद्यथाविधि ॥
तमासीनमुपासीनः शुश्रूषुर्नियतेंद्रियः ॥ १० ॥ तोषयन्प्रणिपातेन व्यासं पांडवनंदनः ॥ तानवेक्ष्य रुशान्यौ चान्वने वन्येन जीवतः ॥ ११ ॥ महर्षिरनुकंपार्थ
मब्रवीद्वाष्पगद्गदं ॥ युधिष्ठिरमहाबाहो शृणु धर्मभृतां वर ॥ १२ ॥ नातप्ततपसो लोके प्राप्नुवंति महासुखं ॥ सुखदुःखे हि पुरुषः पर्यायेणोपसेवते ॥ १३ ॥ न त्वनं
तं सुखं कश्चित्प्राप्नोति पुरुषर्षभ ॥ प्रज्ञावांस्त्वेव पुरुषः संयुक्तः परयाधिया ॥ १४ ॥

वने इति ॥ १ ॥ ध्यांतः ध्यायंतः ॥ २ ॥ ३ ॥ तत्काले तस्मिन्काले द्यूतोद्भवस्य द्यूतहेतोः शकुन्यादेः ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ अवलोककोऽवलोकितुकामः ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ अनेतं सुखं
न प्राप्नोति कश्चित्पृथग्जनः कस्तर्हितव्यामोतीत्याह प्रज्ञावानिति परयाधिया ब्रह्मविद्यया ॥ १४ ॥

वनपर्व

३

॥२५८॥